

LAHATSORATRA

Mahandro ny manadio trano, manasa lamba sy mipasoka no raharahako. Toy izany ihany no karazana asa fahita eto Antananarivo ho an'ny zazavavy toa anay hoy ramatoa Ravelo (mpampiasa ahy). Mampaka-bary avy any ambanivohitra anefa ry zareo, koa mbola fanampin'asako ny totovary.

Manontany ny karamako ianao. Tsy noresahina amiko na teo anatrehako io. Angamba fitonjato isam-bolana eo satria vao manomboka toy izany koa masy no raisin-dry Soa sy Avokoa zokiko. Diso anefa ny hoe « raisiny ». Ry Soa sy Avoko no miasa sy mikarama, ry Dada kosa no miakatra isam-bolana nandray ny karamany ary tsy maintsy ho toy izany koa no hataony amin'ny karamako. Noho izany dia tsy nilaiko akory ny hahalala izay karamako hatramin'izao. Ianao manontany ahy no nahatonga ahy ho liana hahafantatra izay vidin-kasarako ankehitriny.

Koa hataoko izay hahalalana izany na ho avy amin'i Madama na ho avy amin'i Dada izay ho avy ato ho ato satria hifarana ny volana. Eny, na dia tsy handraisako variraiventy aza dia tsara ho fantatra ny sandan'asako izay tomanako ho avo dia avo raha ny habetsahan'ny asa sy ny zavatra tsy maintsy leferina no heverina, sao mantsy karazam-panandevozana izao mihatra amiko izao.

Mbola tsy foana ny fanandevozana ! Hoy ny eritreritry Ramavo. Nahorony ny taratasin'i Niry na dia tsy mbola voavakiny hatrany amin'ny farany aza. Tapa-kevira Ramavo hanampy ny zana-drahavaviny. Rafitra vaovao isian'ny fitovian-jo ho an'ny olona rehetra eo amin'ny firenena no mahamaika, raha tsy izany dia tsy hisy famonjena ho an'ny tsirairay, hoy indray ny eritreritry Ramavo. Izany no maraina vaovao andraisan'ny firenena.

Esther RASOLOARIMALALA RANDRIAMAMONJY

Ho avy ny maraina, tak 115 – 117

FANONTANIANA

A. MIKASIKA NY LAHATSORATRA**1) Fahazoana ny lahatsoratra****1.1 Hevi-teny**

a) Manomeza teny na andian-teny iray mitovy hevitra amin'ny teny tsipika eo ambaniny ao amin'ity fehezanteny ity : « Ry Soa sy Avoko no miasa sy mikarama »

b) Manomeza teny na andian-teny iray mifanohi-kevitra amin'ny teny misy tsipika ambaniny ao amin'ity fehezanteny ity : « Angamba fionjato isam-bolana satria voa manomboka »

1.2 Hevitra ao amin'ny lahatsoratra

Nahoana no tsy nilain'i Niry ho fantatra akory ny karamany isam-bolana ?

1.3 Famintinana ny lahatsoratra

Fintino amina fehezanteny efatra manaraka ny drafitra ny hevi-devitra raketin'ny lahatsoratra

2) Fitsikerana ny lafiny fanehoan-kevitra**2.1 Ny mpanoratra sy ny sokajin-dahatsoratra**

a) Ny mpanoratra sy ny asa soratra :

fenoy araka ny tokony ho izy ny fafana, miainga amin'ireto lohatenina asa soratra ireto :

ho avy ny maraina. Ny zanak, Lavakombarika. Ny sodin'i Solofo

Clarisse RATSIFANDRIHAMANANA	Esther RANDRIAMAMONJY

b) Sokajin-dahatsoratra :

- Lazao ny sokajy misy ity ampahan-dahatsoratra ity :

« Rafitra vaovao isian'ny fiovian-jo ho an'ny olona rehetra eo amin'ny firenena no mahamaika, raha tsy izany dia tsy hisy ny famonjena ho an'ny tsirairay : hoy indray ny eritreritry Ramavo. Izany no maraina vaovao andrasan'ny firenena. »

- Manomeza porofo roa manamarina ny valin-teninao.

2.2 Fanehoana ny kanto

Inty misy fehezanteny : « Ry Soa sy Avoko no miasa sy mikarama, ry dada kosa no miakatra isam-bolana handray ny karamany ary tsy mainsy ho toy izany koa no hataony amin'ny karamako. »

Inona amin'ireto sarin-teny ireto : fanoharana, fehezan-kevitra mitovy rafitra, tamberim-pototeny ; filazan-javatra manao an-tanan-tohatra no hita ao amin'io fehezanteny io ?

B. MIKASIKA NY RIBA

1) Riba ao amin'ny lahatsoratra

1.1 Fisehon'ny riba

a) Araka ny hita ao amin'ny lahatsoratra, milazà fomba iray tsy mety amin'ny fitondran'ny ray aman-dreny ny zanaka

b) Lazao ireo karazam-panadevozana mihatra amin'ny mpiasa araka ny lahatsoratra (valiny roa)

1.2 Hevitra fonosin'ny riba

a) Araka ny lahatsoratra, inona avy ireo toetra tsy mendrika asehon'ny mpampiasa ? (valiny roa)

b) Lazao ny hevitra fonosin'ity fehezanteny ity :

« Izany no maraina vaovao andrasan'ny firenena » (valiny roa)

2) Riba ao amin'ny fandaharam-pianarana

2.1 Fisehon'ny riba

a) Ampifandraiso amin'ny alalan'ny tondro izay mifanandrify ao amin'ny tsanganana A sy ao amin'ny tsanganana B :

A- VOLA	B- TOE-JAVATRA
Solon-drom-patsa	Fahaterahana
Foa-dranomaso	Tonon-taona
Hasin-jaza	Fahafatesana
Solom-bodiakoho	Famorana

b) Alaharo araka ny fisehony ireto dingana lalovana eo amin'ny fiainana ireto : famadihana, mivoaka itany, fahafatesana, fanambadiana.

2.2 Hevitra fonosin'ny riba :

a) Lazao ny fiheveran'ny Malagasy ny zanaka

b) Inty misy ohabolana : « Asa vadi-drano, tsy vita sy ifanakonana ». Lazao ny hevitra fonosin'io ohabolana io (valiny roa)

D. MIKASIKA NY FITSIPIKA

1) Rafi-teny

1.1 Endri-teny

a) Tsimpony ny teny misy tovona amin'ity fehezanteny ity :

« Nahorony ny taratasin'i Niry na dia tsy mbola voavakiny hatramin'ny farany aza »

b) Rasao ny teny misy tsipika eo ambaniny ary lazao ny anaran'ny hasin-teny tsirairay ao amin'ity fehezanteny ity :

« Tsy noresahina tamiko na teo anatrehako io »

1.2 Sokajin-teny

Miainga amin'ity fehezanteny ity. Fenoy ny banga ao amin'ny tsanganana.

« Tsy nilaiko akory ny hahalala izay vidin-kasasarako ankehitriny »

TENY	SOKAJIN-TENY
	Tambin-teny
Tsy	
	Matoanteny
-ko	

2) Fifehezan-teny

2.1 Anjara asa :

Omeo ny anjara asan'ny teny misy tsipika eo ambaniny ao amin'ireto fehezanteny ireto :

F1 : « toy izany ihany no karazana asa fahita eto Antananarivo »

F2 : « Mbola tsy foana ny fanandevozana »

2.2 Hevitra ara-drafitra sy fitodika

a) Hevitra ara-drafitra

Omeo ny hevitra ara-drafitry ny teny misy tsipika eo ambaniny ary hamarino ny valin-teninao F1 :

« Nahorony ny taratasin'i Niray »

F2 : « Na dia tsy handraisako variraiventy aza ny karamako »

b) Fitodika :

Lazao ny fitodiky ny fehezanteny eo ambany ary hamarino ny valin-teninao

« Na dia tsy handraisako variraiventy aza ny karamako »

2.3 Fifehezan-kevitra

Avaho ny fehezan-kevitra ao amin'ity fehezanteny iy ary lazao ny fifandraisany :

« Ho fantatra eo ihany ny marina mikasika ny karamako raha tonga soa aman-tsara amin'ny herinandro i Dada »

E. FAMORONAN-DAHATSORATRA

« Betsaka ny ankizy sy ny vanto-jaza miasa ankehitriny »

Manomeza antony roa mahatonga izany. Arafeto ao anaty fehezanteny dimy ambin'ny folo manaraka rafitra sy drafitra ary zohin-kevitra mirindra tsy ahiana fahadisoan-tsipelina ny hevitrao mikasika izany.